

VÄST SAHARA

Nr 4 2018 Pris 30 kronor

**Västsahara blir en digital
tidskrift** **4**

Sätt press på Marocko! **7**

**Stäm den danska
regeringen!** **14**

***ETT
SVIKET
FOLK***

Utgivare av **Svenska Västsaharakommittén** (f.d. Föreningen Västsahara) och har utkommit med fyra nummer per år.
ISSN 1652-2052

Ansvarig utgivare och redaktör:
Lena Thunberg

Redaktionsråd:
Ulla-Karin Karlson
Nina Schmieder
Arto Valtonen
Charlotte Wester
Monica Zak

Grafisk form:
Tidningsform & Textfason
Layout:
Mad Alice

Telefon:
070 - 475 46 45

Hemsida och facebook:
www.vastsahara.net
www.facebook.com/tidskriftenvastsahara

E-post:
lena.thunberg@gmail.com

Prenumerationer:
Papperstidskriften upphör men prenumerera gratis på vårt digitala nyhetsbrev via www.vastsahara.net
Stöd oss gärna via **Plusgiro:** 20 40 03 - 8
Swish: 1235272000

Omslagsbilder:
Framsida: Salha Moulay, Polisariosoldat. Foto: Johan Persson.
Baksida: Foto: Claudia Gschwend.

Tryckeri: Danagård LITHO

Presslagd: Augusti 2018.

Tidskriften Västsahara får ekonomiskt bidrag av Freds-miljonen.
Tidskriften ansvarar för innehållet.

Vill du veta mer? Tidskriften Västsahara: www.vastsahara.net Western Sahara Resource Watch: Nyheter och information om Västsaharas naturresurser www.wsrw.org Arso: Bakgrund och nyheter, www.arso.org Støttekomiteen for Vest-Sahara: www.vest-sahara.no Sahara Press Service www.spsrdsd.info Polisario Front: Telefon 0734-852865 Informationsfoldrar (enstaka gratis): Västsaharas stulna råvaror 2017, Västsahara finns inte på kartan 2014, Erkänn Västsahara! 2014, Västsahara väntar på frihet 2013, Unga i öknen 2012, Muren, minorna, bomberna 2009, Ockuperat område 2008 och Västsahara 2006.

LÄSTIPS: Västsahara – Europas sista koloni i Afrika, L Thunberg, Föreningen Västsahara, 2013, 115:- inkl frakt. Beställ på www.vastsahara.net

SÄTT PRESS PÅ MAROCKO! 7

SVERIGE ÄR BÄST I ETT DÅLIGT LAG 9

NYA MASSGRAVAR HITTADE I VÄSTSAHARA 10

TRE DAGAR I OCKUPERAT OMRÅDE 12

STÄM DEN DANSKA REGERINGEN! 14

EU:S TROVÄRDIGHET SKADAS 19

Att svika ett folk

I två domar har EU-domstolen slagit fast att Västsahara inte tillhör Marocko och att handelsavtal mellan EU och Marocko därför inte gäller västsahariska varor.

Trots detta har EU-kommissionen intensivt arbetat för att ändå ge Marocko tillstånd att beröva västsaharierna deras råvaror.

Genom rent felaktig information låter EU-kommissionen påskina att det västsahariska folket har gett sin tillåtelse till att Marocko ska få sälja västsahariska varor till EU. De som har kontaktats är marockanska organisationer. Västsahariska organisationer har antingen inte tillfrågats eller hänvisat till Polisario Front, som inte ens konsulterats.

Sker detta på rådets uppdrag, eftersom EU till varje pris vill ha goda relationer med Marocko som vakthund mot oönskad migration samt som samarbetspartner när det gäller terrorbekämpning?

Nu försöker krafter inom EU-parlamentet också att vilseföra parlamentarikerna inför den omröstning om handelsavtalet som ska ske i januari.

I Västsahara inifrån – Att svika ett folk, Anna Roxvalls och Johan Perssons spännande och dagsaktuella bok, ges en gedigen genomgång av alla de svek som västsaharierna utsatts för genom åren, främst av FN och EU.

– Sverige är bäst i ett dåligt lag, säger Anna Sundström, Palmcentret. Ja, så är det säkert, men laget är inte bara dåligt, det är skandalöst dåligt. När blev det tillåtet att bryta mot folkrätt, internationell lag, ingångna avtal och EU:s egen domstol?

Detta är sista numret av papperstidskriften Västsahara, men vi fortsätter på nätet! Hoppas att ni vill följa oss där och prenumerera på nyhetsbrevet www.vastsahara.net. Det är gratis - men vi är naturligtvis tacksamma för allt stöd vi kan få.

Stort tack för att ni följt vår papperstidskrift!

LENA THUNBERG
redaktör för
tidskriften
Västsahara

EN HISTORIA AV VÅLD OCH SVEK

Västsahara är till två tredjedelar ockuperat av Marocko sedan 1975. De västsaharier som lyckades fly bor sedan dess i flyktingläger i Algeriet.

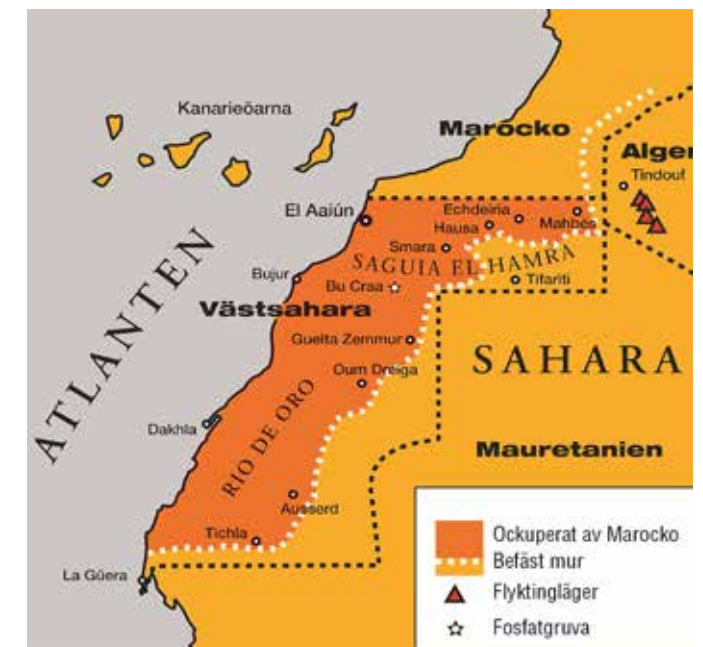
Västsahara, som var en spansk koloni, står på FN:s lista över områden som ska avkoloniseras. Sedan 1991 finns en FN-styrka på plats för att genomföra en folkomröstning om Västsaharas självständighet. Eldupphör råder mellan Marocko och den västsahariska befrielserörelsen Polisario sedan dess. Någon folkomröstning har dock inte ägt rum på grund av Marockos vägran att acceptera ett självständigt Västsahara. Frankrike är Marockos främsta supporter.

Sedan 2006 har EU undertecknat fiskeavtal med Marocko, där de västsahariska vattnen är inkluderade, vilket strider mot internationell lag.

Marocko är en av EU:s största mottagare av ekonomiskt stöd.

2012 gav den svenska riksdagen regeringen i uppdrag att erkänna Västsahara. Det har ännu inte skett.

EU-domstolen fastställde 2016 och 2018 att Västsahara inte tillhör Marocko.

FN förlänger Minurso med bara 6 månader

FN:s säkerhetsråd förlängde Minurso-styrkan i Västsahara med 6 månader 31 oktober. Ryssland, Etiopien och Bolivia la ned sina röster. Flera länder ville ha ett ett-årigt mandat.

USA har hotat med att halvera eller helt dra in Minurso:s budget, om inga framsteg görs och förhandlingar sker.

Något MR-mandat (att övervaka och rapportera om brott mot de mänskliga rättigheterna) för FN-styrkan fanns inte heller denna gång med i FN-resolutionen.

Polisario Front, men också Marocko efter påtryckningar, har under hösten tackat ja till ett rundabordsamtal i Genève i början av december. Mötet sker på initiativ av FN-sändebudet Horst Köhler. Även Algeriet och Mauritania ska delta.

Efter beslutet i säkerhetsrådet sa Marockos FN-representant att Minurso:s uppgift är att övervaka eldupphör; inte att engagera sig i förhandlingar mellan parterna.

Polisario Front har ständigt hänvisat till Minurso:s huvuduppgift: att genomföra en folkomröstning där det västsahariska folket ska välja ett självständigt Västsahara eller integration med Marocko.

Tidskriften Västsahara blir digital

DET HÄR ÄR DET SISTA NUMRET av papperstidskriften Västsahara. Av ekonomiska skäl kan vi inte fortsätta producera och distribuera en papperstidskrift. Vi har för få prenumeranter, för få intäkter och för stora kostnader.

Det känns väldigt sorgligt men samtidigt nödvändigt att nu förändra den kontinuerliga informationen om Västsahara.

Vi övergår därför till att bli en nätbaserad tidskrift. Vi gör helt enkelt om vår hemsida till en sida med aktuella nyheter, artiklar och reportage. Vi kommer också under 2019 att lägga in artiklar ur tidigare nummer av papperstidskriften på hemsidan. Vårt mål är att förutom att vara en uppdaterad källa för nyheter, vill vi bli ett "bibliotek" där man kan söka information om olika teman om Västsahara.

Därför vill vi uppmana våra läsare att via vår hemsida www.vastsahara.net prenumerera gratis på vårt digitala Nyhetsbrev, som kommer att innehålla länkar till de senaste artiklarna och nyheterna. Detta nyhetsbrev ska komma ut minst fyra gånger per år.

Om man vill ha snabbare information rekommenderar vi våra läsare att också "gilla" vår facebookside www.facebook.com/tidskriftenvastsahara

Om någon vill fortsätta att stödja Tidskriften Västsahara så är vi naturligtvis mycket tacksamma! Använd i så fall pg 20 40 03-8 eller Swish 1235272000. Märk inbetalningen Tidskriften.

Farväl papperstidskriften och TACK! Tidskriften Västsahara har funnits sedan 1981. Den har drivits av främst ideella krafter och bestod från början av A4-sidor som kopierades

och häftades ihop. Men tidskriften har alltid levererat aktuell information som oftast inte finns i vanlig media.

1988 tog jag över som redaktör efter Peter Kinlund, som startade tidskriften som då hette Saharabulletinen.

30 år är en lång tid, men tidskriften skulle aldrig ha kunnat överleva eller bli vad den blivit utan ett fantastiskt arbete av en krets av

människor som funnits runt den.

Det gäller främst Ulla-Karin Karlson som gjort form och layout sedan 1999 och Mats Widebrant som funnits med de senaste åren. Ulla-Karin Karlson är också den som har gjort layout på de böcker, foldrar och trycksaker som tidskriften givit ut. Hon och Mats står också bakom namnbyte, facebookside och logga. I den ekonomiska föreningen Mad Alice job-

Enkät om tidskriften: Intressant och lärorik

I september genomförde Tidskriften Västsahara en enkät bland tidskriftens läsare. 92 personer svarade av 300 prenumeranter och 250 gratismottagare. Det får man säga är en hög svarssiffra. Även betygen är höga. På en skala mellan 1 och 10 hamnar "Jag tycker att Tidskriften Västsahara är intressant" på **9,6**. "Jag har lärt mig mycket genom tidskriften Västsahara" får **9,5**. Även frågan om ifall informationen har lett till någon form av agerande får ett relativt högt genomsnitt: **5,9**. Däremot är det relativt få läsare som använder sig av tidskriftens facebook eller hemsida: **3,1** och **3,5**.

Nu hoppas vi att många gamla och nya läsare ska börja prenumerera på det digitala nyhetsbrevet och använda facebook och hemsidan.

I kommentarer till enkäten skriver många att de kommer att sakna papperstidskriften. Här är ett axplock av andra kommentarer: "Tack för en bra bevakning av vad som händer ang. Västsahara. Det står inte mycket i vanlig media. Därför är tidskriften viktig. Värdefullt att en tidskrift om en okänd konflikt ges ut. Kämpa på! Jag kommer att stödja er. Tack för ert fantastiska oförtröttliga arbete. En mycket bra tidskrift. Tidskriften har en mycket god kvalitet. Som lärare i samhällskunskap har tidningen varit ovärderlig. Fortsätt med ett bra informationsarbete. Det är en mycket viktig tidskrift med nyheter och information som man inte hittar någon annanstans. Visste inte om varken fb-sidan eller hemsidan. Nu ska jag kolla."

Ett stort tack till er läsare som svarade på enkäten!

bar de med text, bild och grafisk formgivning.

Maria Lindman tillsammans med Marianne Carlsson har pliktroget skött distributionen av tidskriften under alla år.

Tidskriftens hemsidor har byggts och underhålls fortfarande av bröderna Fredrik och Johan Persson. Utan deras arbete skulle inte Västsahara kunna bli en digital tidskrift.

En stor mängd skribenter och fotografer har under årens lopp bidragit (för det mesta helt gratis) med texter och bilder.

En rad personer har tidigare i längre eller kortare perioder hjälpt till med layout. Ett redaktionsråd har också funnits och finns.

Svenska Västsaharakommittén (tidigare Föreningen Västsahara) finns bakom tidskriften. Dess kassör har varit och är oundgänglig för tidskriften.

Från Fredsmiljonen och Statens kulturråd har tidskriften under många år fått ovärderliga bidrag. Dessutom har tidskriften under åren fått privata bidrag.

Tryckeriet Danagård LITHO har alltid levererat perfekta produkter.

Till alla er som bidragit, till alla prenumeranter och till någon som jag kanske glömt vill jag säga:

ETT STORT VARMT OCH INNERLIGT TACK! Utan er hade jag själv inte orkat!

Ett särskilt tack vill jag också rikta till alla de västsaharier och andra personer som ställt upp som informationsförmedlare.

Och glöm inte: Tidskriften fortsätter – digitalt: www.vastsahara.net

LENATHUNBERG, redaktör för Tidskriften Västsahara

Ralph – en solidarist

Ingen bra förening utan en bra kassör. Så är det verkligen.

Under 15 år var Ralph Praming det stora professionella stödet för tidskriftens bokföring och ekonomi. Under de åren var det dessutom många prenumerantregister och register över "gratismottagare" att hålla reda på.

Vi har skickat ut tidskriften Västsahara till ett stort antal mottagare som vi själva valt ut; riksdagsledamöter, regeringsföreträdare, politiska partier, ungdomsförbund, humanitära organisationer och framför allt media – förutom till våra prenumeranter.

2002 tog Ralph Praming över skötseln av ekonomin för Föreningen Västsahara (som numera heter Svenska Västsaharakommittén). Den skötte han med fast hand fram till 2017, då detta ideella arbete övertogs av Ulf Halldin.

Ralph hade uppnått den aktningvärda åldern 78 år och tyckte att han hade gjort sitt. Nya och gamla uppgifter i privatlivet i Norrlands glesbygd krävde sin tid. Så gjorde också annat föreningsliv.

Ralph har sina rötter i Afrikagrupperna men intresset för Västsahara kom tidigt.

– Jag gjorde faktiskt mitt första och enda besök i Polisarios flyktingläger i Algeriet i augusti 1976, berättar Ralph.

Han hade varit med om att starta Stockholms Afrikagrupp 1972. Arbetet inriktades på stöd till befrielseströrelser i framför allt södra Afrika.

Fyra år senare reste han tillsammans med Jerker Lundekvist till flyktinglägren för att träffa Polisarioledare och skaffa sig en bild av denna nya befrielseströrelse och situationen i lägren. Jerker hade dessutom vistats en tid i Algeriet och där arbetat som sjukhusarkitekt.

1976 rådde det krigstillstånd och situatio-

nen i flyktinglägret var kaotisk. Den marockanska okkupationen, flykten, uppbyggnaden av flyktinglägren hade startat bara nio månader tidigare.

– Många kvinnor var obeslöjade, körde bil och var som jag upplevde förhållandevis jämställda med männen. Polisario var i många avseende en förebild som befrielseströrelse, säger Ralph.

Resan till flyktinglägren satte spår. Men det var hos Afrikagrupperna och i uppbyggnaden av Solidaritetsrörelsens Hus som Ralph la mycket av sitt engagemang på fritiden mellan 1976 och 2002.

Han hade en samhällsvetenskaplig utbildning, hade arbetat på Sida och många år på den progressiva Jakobsbergs folkhögskola. Där fanns en solidaritetsgrupp som satsade på och arbetade för information om Västsahara. En annan av lärarna var med i Föreningen Västsahara och frågade 2002 om Ralph kunde ställa upp som kassör, eftersom den dåvarande skulle avgå. Det kunde Ralph tänka sig.

I 15 år arbetade Ralph och jag ihop med tidskriften. Det har varit ett fantastiskt bra samarbete – oftast per telefon på grund av avståndet Ångermanland – Göteborg. Jag har lärt mig mycket. Ralph har alltid snabbt levererat de uppgifter jag har behövt. Ekonomin har skötts på ett exemplariskt sätt.

– Ja, vi har växt tillsammans med arbetet med tidskriften och informationsprojektet! säger Ralph.

Engagemanget för Västsahara fortsätter. De djupa orättvisorna, EU:s nonchalans och FN:s undfallenhet fortsätter att uppröra solidaritetsmänniskan Ralph, när jag träffar honom i Solidaritetshuset i Stockholm i oktober.

LENATHUNBERG

Globala torget på Bokmässan i Göteborg i september rattades i år av Palmeacentret. En mängd organisationer lockade besökare till scenprogram och montrar.

Afrikagrupperna, Emmaus Stockholm och Tidskriften Västsahara hade i år en gemensam liten monter med temat Västsahara. Under fyra dagar besöktes montern av nya och gamla Västsahara-intresserade, som köpte böcker, kassar, tidskrifter och plockade åt sig foldrar och annat informationsmaterial.

På den stora scenen berättade Anna Roxvall och Johan Persson om sin nya bok Västsahara inifrån – Att svika ett folk. Scenprogrammet drog mycket folk. Nästan 80 personer lyssnade och efteråt bjöd Västsaharisk Gemenskap i Sverige på västsahariskt te och en pratstund med författarna.

Fotografen Johan Persson hade dessutom en stor utställning med bilder från boken. Dessa bilder finns till försäljning på Myteri förlag.

VÄSTSAHARA INIFRÅN – ATT SVIKA ETT FOLK

Vad är det som gör att ett helt folk sviks och offras gång på gång för realpolitiken? Den frågan söker Anna Roxvall och Johan Persson svar på i sin nya bok Västsahara inifrån – Att svika ett folk.

Detta är deras andra bok på deras ganska nystartade Myteri förlag. Boken blev klar precis till Bokmässan.

Västsahara inifrån – Att svika ett folk är en gedigen redogörelse för Västsaharafrågan och bygger på ett noggrant och brett researcharbete. Författarna har inte bara besökt flyktinglägren, det befriade området och det ockuperade området. De har besökt FN-högkvarteret i New York, Afrikanska Unionens möte i Abidjan och intervjuat en mängd kända och okända personer.

FN-sändebudet Christopher Ross, som under lång tid förbjöds åka in i ockuperat område, ställer upp på en intervju sedan han efter åtta års fruktlöst arbete avgått från sin tjänst.

Några verkliga förhandlingar har aldrig ägt rum, eftersom den marockanska delegationen bara har med sig ett förslag som inte är förhandlingsbart, berättar han.

Varför är Polisario ständigt förlorare politiskt när de vinner i EU-domstolen? undrar Anna Roxvall.

”Alla behöver Marocko för sina egna intressen; terrorbekämpning, illegal invandring till Europa, narkotikabekämpning och så bidrar de stort till internationella fredsbevarande styrkor”, säger Ross. Han menar också att USA:s och Frankrikes analys går ut på att ett stabilt Nordafrika är nödvändigt för den europeiska säkerheten. Det förutsätter att den marockanska kungen, som investerar så mycket i Västsaharafrågan, sitter säker.

Själv tror dock inte Ross att den marockanska monarkin är så bräcklig.

I New York får författarna också en intervju med Omar Hilale, Marockos FN-ambassadör,

Drygt 80 personer lyssnade på Johan Persson och Anna Roxvall, som berättade om sin nya bok Västsahara inifrån – Att svika ett folk på Bokmässan i Göteborg i september.
Foto: Mia Sölvander

som upprepar att Marocko aldrig kommer att acceptera en folkomröstning om ett självständigt Västsahara.

Anna Roxvall och Johan Persson vill också besöka den ockuperade delen av Västsahara – enbart för att träffa västsaharier som är för en integrering med Marocko. De vill höra den andra sidan och får Hilales välsignelse och löfte om ett program – men det kommer aldrig.

Resan till den ockuperade delen av Västsahara blir ändå av, men en stor besvikelse. De blir visserligen insläppta i landet men är övervakade från första stund, hotade och får inte träffa de representanter för Marocko-vänliga

Corcas som de tänkt. Det blir i stället ett förkortat besök med ombokade biljetter.

Författarna var också de första journalister på plats när Marockos och Polisarios arméer stod bara 100 meter ifrån varandra vid Västsaharas södra gräns sommaren 2016, då läget mellan de båda parterna var oerhört spänt.

Resorna genom Västsaharas befriade ökenområde, samtalen med de unga soldaterna är också något som inte tidigare skildrats.

Boken på drygt 300 sidor innehåller inte bara spännande och lättläst text. Nästan hälften av boken är fylld med Johan Perssons unika foton. Läs den!

LENATHUNBERG

Limam El Jalil, Polisarios representant i Sverige.

Sätt press på Marocko!

FN:s säkerhetsråd fick skjuta upp beslutet om en förlängning av Minurso:s mandat till absolut sista dagen: 31 oktober. Det rädde oenighet om ifall mandatet skulle förlängas med 6 månader eller med som tidigare ett år. Det var främst USA och som ville ha 6 månader.

Det uppdrag som FN-sändebudet Horst Köhler fick i april, att föra parterna Marocko och Polisario Front till förhandlingsbordet, skedde inte inom de sex månaderna utan ska ske i början av december.

– Det är säkert ett resultat av starka påtryckningar på Marocko, tror Limam El Jalil, Polisarios representant i Sverige.

De senaste 8 åren har inga som helst förhandlingar ägt rum. Det förra FN-sändebudet Christopher Ross lämnade sitt uppdrag utan att ha lyckats med detta under 8 år och efter att ha blivit nekad inresa i den ockuperade delen av Västsahara och efter att ha fått se den förre generalsekreteraren för FN Ban Ki-moon utskäld och förnedrad av Marocko – enbart för att han kallade Marockos ockupation av

Västsahara för en ockupation. Marocko kastade ut en tredjedel av Minurso-styrkan från den ockuperade delen av Västsahara och hotade med att bryta alla kontakter med EU.

Det har alltså varit en minst sagt hög ton från Marocko och få reaktioner från omvärlden.

– Marocko har vägrat att respektera det västsahariska folkets rätt till självbestämmande. Det är ju det som är själva kärnan i FN:s alla resolutioner och grunden till den avkolonisering som Spanien aldrig verkställde, säger Limam El Jalil.

– Det var när röstlängden inför den kommande folkomröstningen om självständighet blev klar i början av 2000-talet som Marocko förstod att de röstberättigade skulle rösta för just självständighet. Sedan dess har Marocko helt sonika förklarat att man aldrig kommer att acceptera ett självständigt Västsahara.

Vad kommer att hända nu?

– Marocko har intresse av att behålla status quo. De kontrollerar två tredjedelar av vårt territorium, de plundrar oss på våra naturresurser, de har militär kontroll, de har separerat familjer från varandra i över 40 år, de har

lagt ut 10 miljoner minor. De vill hålla det ockuperade Västsahara borta från världens ögon. De vill inte ha några vittnen, speciellt inte utländsk press och observatörer. Dagligen utsätts västsaharier för systematiska övergrepp.

– Utan starka påtryckningar från säkerhetsrådet kommer inget att hända, men sex månader är naturligtvis en form av press.

Att Marocko över huvud taget gått med på att komma till mötet i Gèneve i december för en eventuell början på förhandlingar, beror enligt Limam enbart på att Marocko är utsatt för press av säkerhetsrådet.

Men om det nu inte blir några verkliga förhandlingar och om USA inte längre vill stödja Minurso, vad händer då?

– Ingen vill att Minurso lämnar Västsahara. FN:s säkerhetsråd vill bevara freden och att Minurso övervakar eld-upphör. Ingen vill ha en återgång till krig. Men det finns naturligtvis en risk att säkerhetsrådet skär i budgeten för MINURSO.

– Vi hoppas att säkerhetsrådet och det internationella samfundet utnyttjar den nyckelroll som de har. Marocko måste respektera ingångna avtal. Den FN-ledda folkomröstningen ska genomföras och territoriet avkoloniseras. Detta beslutades ju av FN redan 1963, när Spanien var kolonialmakt.

Vad skulle kunna få Frankrike, som ju stödjer Marocko, att ändra sin ställning?

– Frankrike har verkligen dubbelmoral. Det är en nation som hyllar demokrati och mänskliga rättigheter, men när det gäller Västsahara vill de inte ens att Minurso ska ha mandat att övervaka brott mot mänskliga rättigheter!

Generalsekreteraren driver ju inte heller MR-mandatet i sin rapport?

– De flesta i säkerhetsrådet vill undvika konfrontation mellan varandra i den frågan, men det är ju självklart att denna fredsbevarande FN-styrka ska ha samma mandat som alla andra FN-styrkor.

Sverige lämnar i december sin plats i FN:s säkerhetsråd efter att ha suttit där i två år.

I januari kommer EU-parlamentet att ta ställning för eller emot EU-rådets beslut att göra ett tillägg till Associationsavtalet om godkänner handel med västsahariska varor för Marocko.

EU-domstolen har i två domar klarlagt att handelsavtal mellan EU och Marocko inte kan innefatta västsahariska varor, eftersom Västsahara inte tillhör Marocko. Ändå har EU-rådet alltså beslutat att godkänna att Marockos försäljning av västsahariska grönsaker och fiskprodukter till EU ska få fortsätta och godkännas.

– EU ska naturligtvis förhandla med Polisario Front, det västsahariska folkets legitima representant, om västsahariska varor, men Polisario har inte blivit inbjudna, säger Limam Jalil.

– EU säger att de har pratat med 112 ”intressenter” och fått deras godkännande, men 94 av dessa har inte konsulterats eller vägrat svara.

Vad händer om beslutet röstas igenom?

– Då skickar vi tillbaka frågan till EU-domstolen, eftersom EU-parlamentets beslut är ett brott mot EU-domstolens beslut.

TEXT OCH FOTO: LENA THUNBERG

Promarockansk rapport från EU

En grupp från EU-parlamentet besökte ockuperade Västsahara två dagar i september. Patricia Lalands rapport till parlamentet inför beslutet om EU-Marockos handelsavtal saknar värdefulla fakta, skriver Western Sahara Resource Watch:

80% av tiden spenderades med pro-marockanska talesmän. 90% av rapporten innehåller promarockanska röster. Röster från en tredjedel av Västsahara och 175 000 västsharier i flyktingläger saknas. Deltagarna i gruppen representerar bara 20 % av EU-parlamentet.

MR är inte ett brott

Fredliga kända västshariska aktivister har dömts till upp till livstids fängelse för sina protester mot Marockos ockupation.

Till stöd för de politiska fångarna ordnade VGS (Västsharisk gemenskap i Sverige) med flera en debatt i Göteborg 26/9: Mänskliga rättigheter är inte ett brott.

Deltog gjorde Abdeslam Omar från anhörigföreningen AFAPREDESA, Mohammed Balla, som suttit fängslad, Tove Moe, norsk jurist som bevakat rättegångar mot Gdeim Izik-fångarna och journalisten Anna Roxvall.

Västsahara på MR-dagarna

Nazha El Khalidi, mediaaktivist från ockuperade Västsahara besökte MR-dagarna i Stockholm i november inbjuden av Emmaus Stockholm. Läs intervjun med henne, som publiceras 15/12, på nättidskriften www.vastsahara.net.

Vid tre miniseminarier berättade Anna Roxvall och Johan Persson om sin bok Att svika ett folk. Kortfilmen 3 Stolen Cameras visades. Att arbeta som journalist i ockuperat land var det tredje.

Många elever och lärare kom till Emmaus Stockholms monter för att lära sig mer om Västsahara.

Glöm inte: Nyhetsbrev!

Detta är sista numret av papperstidskriften, men du kan prenumerera gratis på våra nyheter och artiklar via ett digitalt nyhetsbrev, som ska börja komma ut minst 4 gånger per år. Gå in på Tidskriften Västsaharas hemsida www.vastsahara.net och fyll i din mejladress.

På vår hemsida lägger vi kontinuerligt upp nyheter och artiklar. Där kan du hålla dig uppdaterad. På hemsidan finns dessutom alla våra tidigare nummer av tidskriften från 2014, sökbara teman, bakgrundsinformation etc.

Johan Büser (S) – engagerad riksdagsledamot

– Det enda som är riktigt positivt, i en för övrigt ganska mörk Västsaharavärld, är EU-domstolens domar: att Västsahara inte tillhör Marocko, säger riksdagsledamoten och socialdemokraten Johan Büser, när jag möter honom på Bokmässan i Göteborg i september.

Ända sedan tiden i Socialdemokraternas ungdomsförbund SSU har han engagerat sig starkt i Västsaharafrågan.

– Det var en seger när Socialdemokraternas partikongress tog beslutet 2009 att verka för att Sverige ska erkänna Västsahara, säger en stolt Johan Büser från Göteborg. SSU hade varit en envis pådrivare i frågan.

Naturligtvis hade han stora förhoppningar om att den nya regeringen (S och MP) 2014 skulle erkänna Västsahara. Det blev en stor besvikelse när så inte blev fallet. Många trodde att regeringen skulle erkänna Palestina och Västsahara samtidigt – men det blev bara Palestina.

En flod av motioner om Västsahara hade dessutom föregått det historiska beslutet i riksdagen 2012 att Sverige ska erkänna Västsahara. Oppositionspartierna Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Miljöpartiet fick stöd av Sverigedemokraterna. Då hade Sverige en Alliansregering med Carl Bildt som utrikesminister. Den regeringen valde att nonchalera riksdagsbeslutet.

Det är ingen hemlighet att Socialdemokraterna är splittrade i frågan om Västsahara. Vid den senaste kongressen 2017 debatterades Västsahara länge och intensivt.

– Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Miljöpartiet har ju alla kongressbeslut på att Sverige ska erkänna Västsahara. Dessutom finns det enskilda riksdagsledamöter inom Liberalerna och Centern som också är för ett erkännande.

Men nu har ju en ny fråga seglat upp; EU:s handelsavtal med Marocko.

– EU-domstolen säger ju i två domar att Marocko inte har rätt till Västsaharas varor, men nu verkar det ju som att EU inte respekterar sin egen domstol utan kommer att driva igenom fortsatt marockansk handel med västshariska varor.

– När fiskeavtalet mellan EU och Marocko skulle förlängas 2006 och 2011 så röstade Sverige nej. Men i juli i år la Sverige ned sin röst. Varför? frågar sig naturligtvis alla.

– Sverige har tyvärr stått ensamma på EU-kartan när det gäller Västsaharafrågan. Marocko har dessutom fått en starkare ställning i EU-parlamentet, säger Johan Büser, som en förklaring till Socialdemokraternas brist på konsekvent agerande.

Det finns ett nätverk för Västsahara i riksdagen. Där har framför allt Johan Büser (S) och Lotta Johnsson Fornarve (V) varit drivande.

– De västshariska ungdomarna är naturligtvis fruktansvärt frustrerade. Generationer har bott i flyktingläger.

– Mediabevakningen är dålig. Kanske är det tyvärr först om det smäller som det blir intressant att bevaka Västsaharafrågan.

Johan Büser menar också att det är upprörande att FN-styrkan MINURSO inte ens har ett MR-mandat, vilket betyder att den västshariska befolkningen i ockuperade Västsahara är i princip skyddslös.

– Inte heller i FN:s säkerhetsråd ser vi något resultat. Frågan har inte alls rört sig framåt.

Vad menar då Johan Büser bör göras?

– Erkännande frågan är död just nu men man måste stärka engagemanget för Västsahara, fler måste engagera sig. SSU måste fortsätta sitt arbete. Man måste samla alla politiska krafter för frågan.

LENATHUNBERG

Johan Büser, riksdagsledamot (S) och Anna Sundström, generalsekreterare för Olof Palmes Internationella Center på Bokmässan i Göteborg.

”Sverige är bäst i ett dåligt lag”

Palmecentret stöder sedan många år västshariska kvinnors utbildning genom bland annat Olof Palmeskolan i flyktinglägren. Där finns olika teoretiska och praktiska utbildningar. S-kvinnor i Dalarna och Stockholm stöder detta. Även SSU har kontakter i flyktinglägren.

– Vi har kontakt med Polisario, som bjuds in till våra aktiviteter, berättar Anna Sundström, generalsekreterare på Palmecentret.

– Hela frågan är ett nederlag för världssamfundet. Det finns ett FN-beslut om en folkomröstning om Västsaharas självständighet – som aldrig sker. Det är frustrerande att inget händer.

– Det som behövs är ordentligt med påtryckningar. Alla har ett uppdrag att trycka på! Sverige är ganska ensamma om att trycka på. Det behövs många fler. Samarbetet med andra länder behöver också stärkas.

– I FN:s säkerhetsråd har Sverige försökt agera, men det finns inget resultat än. Det finns inte heller mycket information om hur man har jobbat.

Anna Sundström menar ändå att Sverige faktiskt är bäst i ett för övrigt dåligt lag.

– Man måste vara modig! Man måste stå upp för mänskliga rättigheter, för folkrätt och för internationella relationer.

Hon menar också att det finns en negativ trend i världen just nu och därför är det extra viktigt att höja sin röst.

– EU och FN måste våga utmana och visa att förändring går att genomföra.

Palmecentret arbetar i Olof Palmes anda för demokrati, mänskliga rättigheter och fred. Tillsammans med 27 medlemsorganisationer bedriver de drygt 200 utvecklingsprojekt i fler än 20 länder.

TEXT OCH FOTO: LENATHUNBERG

Anhörigföreningen Afapredesa väddar om ekonomisk hjälp för att kunna fortsätta identifiera personer i nyfunna gravar. Röda korset svarar undvikande. Minurso svarar inte alls.

Foto: Aranzadi Team

Nya massgravar hittade

Efter Marockos invasion av Västsahara 1975 beräknas fortfarande omkring 500 västsaharier vara försvunna. Nu har tre nya massgravar hittats i Västsahara nära den mur som Marocko har byggt i området. Den västsahariska anhörigorganisationen Afapredesa vill ha hjälp för att kunna identifiera personerna i gravarna.

2013 hittades två massgravar på Polisariokontrollerat område nära och öster om den radarövervakade och minerade mur, som Marocko byggt genom det ockuperade Marocko-ockuperade Västsahara.

Platserna undersöktes av spanska experter med anknytning till universitetet i Bilbao. Två av kropparna kunde identifieras

I massgravarna fanns skelettdelar från åtta män, varav två var minderåriga. Teamet kunde också fastställa att de åtta personerna blivit skjutna.

De åtta männen var nomader som vaktade sina kameler och getter, när de greps den 12 februari 1976 av en marockansk militärstyrka och med anhöriga som vittnen.

Ett ögonvittne, då 13 år gammal, har berättat att han greps tillsammans med två vuxna män och grannar som sköts ihjäl inför hans ögon.

Anhöriga till de försvunna åtta personer har kunnat identifiera vissa kläder, personliga tillhörigheter och dokument. DNA- prov har tagits.

– För de anhöriga var det en stor lättnad att äntligen få begrava sina släktingar och att sätta punkt för ett långt trauma, säger Abdeslam Aomar Lahsen, ordförande i den västsahariska anhörigföreningen Afapredesa, som tagit initiativ till utgrävningarna.

Det var framför allt vid den marockanska invasionens början 1975 som många flyende västsaharier dödades av marockanska trupper.

Västsaharier har nu hittat tre massgravar till. Problemet är som tidigare att gravarna finns mycket nära den Marockoövervakade muren som omges av minor. För att de spanska experterna ska kunna fortsätta sina undersökningar, vilket de är villiga att göra, måste dessutom västsahariska vittnen delta för att peka ut exakt var gravarna finns.

– Vi har DNA från flera anhöriga och vi har vittnesuppgifter men flera är nu bosatta utomlands.

Det behövs alltså både pengar och logistik för detta – en nästan övermäktig uppgift för en liten organisation som Afapredesa.

Vad gör då de verkligt stora organisationerna?

– Vi har försökt att få både FN-styrkan Minurso och Internationella Röda Korset att delta i det här arbetet men det har inte gått. Minurso var med först men drog sig sedan ur med hänvisning till att det måste godkännas av Marocko. Röda Korset hänvisar till juridiska problem. Båda organisationer säger att detta inte ingår i deras mandat. I rapporter skriver de att de arbetar med frågan, men det gör de inte, berättar en besviken Abdeslam Lahsen.

Människorättsorganisationer som Amnesty International och Human Rights Watch har de senaste åren av de marockanska myndigheterna förvägrats möjlighet att besöka Västsahara. Ledamöter i Europaparlamentet som har försökt besöka Västsahara har stoppats.

När de första massgravarna upptäcktes 2013, offer identifierats och en diger rapport skrivits, trodde många familjer att arbetet skulle fortsätta och att de nu äntligen skulle få veta vad som hänt deras försvunna anhöriga. När ingenting händer blir frustrationen stor och många anklagar Afapredesa för att inte göra något. Sären har rivits upp igen och utan nya fynd och information blir de svårare att läka.

”Jag var i El Aaiún när de kom i bussarna. Några kunde nästan inte ta sig ut ur bussen, de hade så svårt att gå. Jag glömmer aldrig vad jag såg.”

ABDESLAM OMAR LAHSEN BESKRIVER eftermiddagen den 20 juni 1991 i den ockuperade huvudstaden. Eldupphör mellan Marocko och Polisario skulle inträda i augusti. Fredsavtalet, som alla trodde skulle leda till en folkomröstning om självständighet och ett slut på den marockanska ockupationen av Västsahara, var undertecknat av båda parter.

Marockos kung Hassan II hade passat på att i största hemlighet släppa kidnappade försvunna västsaharier från hemliga fängelser i både Marocko och ockuperade Västsahara. De anhöriga visste inte att deras familjemedlemmar levde, än mindre att de varit fängslade i årtal.

Men nu gick rykten om att en karavan av marockanska bussar eskorterade av marockanska polisbilar var på väg mot El Aaiún.

Abdeslam gick till det stora torget i El Aaiún. Det var fullt av marockanska poliser. Men poliserna kunde inte stoppa den västsahariska människomassa som nu långsamt började samlas på torget ju mer ryktet om bussarna spreds.

Inga journalister eller internationella organisationer fanns på plats för att ta emot dessa människovrak. De anhöriga var naturligtvis helt ovetande.

Flera fångar hade inte överlevt de vidriga förhållandena och tortyren. Många hade varit försvunna i 16 år. Några av de fängslade, som släpptes under detta stora hemlighetsmakeri, vägde 35 kilo och gick inte att känna igen.

De hade kidnappats, misshandlats och gömts för världen enbart för att de var mamma, pappa, bror eller syster till en aktivist inom Polisario, västsahariernas befrielsesträvan. De hade aldrig ställts inför en domstol för de hade ju inte begått något brott.

– Jag tänkte: ”Vad kan jag göra?” när jag såg dessa före detta ”försvunna” västsaharier, berättar Abdeslam Lahsen.

Samma kväll åkte han till Marockos huvudstad Rabat för att övertala journalister att resa till Västsahara och träffa de som släppts ur helvetet. Två journalister från Schweiz sa ja och stannade två veckor i El Aaiún. Två dagar innan de reste grep marockansk polis en sympatisör i Agadir. Han torterades och erkände att han samarbetade med Abdeslam.

– Folk sa till mig att jag måste fly, så jag gjorde det till slut, berättar Abdeslam.

Den första oktober 1991 flydde han till flyktinglägren i Algeriet. Där har han nu varit i 27 år och lett anhörigföreningen Afapredesa som dess ordförande.

1987 hade ett brev smugglats ut ur det hemliga fängelset Khalaat MGouna i Marocko. Det var det första livstecknet från någon av alla de

hundratals västsaharier som försvunnit sedan Marocko invaderade Västsahara 1975.

1989 bildades Afapredesa (Anhörigföreningen för fängslade och försvunna västsaharier) i de västsahariska flyktinglägren. Organisationen är förbjuden av Marocko och därmed också i den Marocko-ockuperade delen av Västsahara.

Förutom att kartlägga de försvunna och fängslade västsaharierna arbetar föreningen med att hitta och möjliggöra utgrävningar av massgravar som hittats nära den marockanskbyggda muren som delar Västsahara i två delar.

Kanske har 1500 västsaharier kidnappats och försvunnit. Afapredesa har 890 verifierade fall. 310 har frigivits, 50 har dött i fängelserna och 530 är fortfarande försvunna.

Abdeslam Omar, ordförande i Afapredesa, flydde 1991.

– Men hela den ockuperade delen av Västsahara är som ett stort fängelse idag, säger Abdeslam. Inga organisationer som till exempel Röda Korset har kontor där. Jämför med Palestina. Där finns sådana kontor. I Palestina finns dessutom media.

Minurso är den enda fredsbevarande FN-styrka som saknar MR-mandat. Det betyder att FN-styrkan varken ska rapportera eller förhindra brott mot de mänskliga rättigheterna. Förföljda, trakasserade, misshandlade och torterade västsaharier i den ockuperade delen av Västsahara har alltså ingenstans att vända sig.

Varje år i april när Minurso:s mandat ska förlängas av FN:s säkerhetsråd tas denna fråga upp, men det är en officiell hemlighet att Frankrike, med vetorätt och nära band till Marocko, stoppar MR-mandatet.

Några av de som släpptes dog strax efter ”frigivandet” i sviterna av det de upplevt i de hemliga fängelserna.

Men flera av dem har fortsatt att protestera mot den marockanska ockupationen – och fängslats igen. Några av dessa människorättsaktivister är Aminetou Haidar och Brahim Dahane.

TEXT OCH FOTO: LENATHUNBERG

3 DAGAR I OCKUPERADE VÄSTSAHARA

Den finska EU-parlamentarikern Heidi Hautala besökte ockuperade Västsahara i höst men förhindrades från att träffa västsaharier. Men det lyckades till slut.

I december 2016 fastslog EU-domstolen att Marocko inte har någon rätt till Västsahara. Därför är handelsavtalet mellan EU och parten Marocko illegalt när det gäller detta territorium.

Domen, som egentligen är ett konstaterande av fakta, ledde till att den fastfrusna Västsaharakonflikten hamnade överst på EU:s agenda efter mer än 40 år av europeisk passivitet eller snarare diskret acceptans av en illegal ockupationsmakt i Afrikas sista koloni.

I stället för att följa domslutet och förhandla fram ett separat avtal med den FN-erkända representanten för Västsaharas folk, Polisario Front, valde EU-kommissionen att till varje pris prioritera att relationerna med parten Marocko fortsätter.

I en diplomatisk virvelvind förhandlade Kommissionen och Marocko fram en lösning som skulle innebära att Västsahara fortsätter att vara en del av kommande avtal. Man håller nu andan medan EU-parlamentet bedömer detta förslag.

I stället för att säkra ett ”godkännande från Västsaharas folk”, som EU-domstolen kräver, reste Kommissionen till Rabat för att ”konsultera” med representanter för ”människor som berörs av avtalet” och för att värdera möjliga fördelar för ”den lokala” befolkningen.

Det senare alternativet innebär att en illegal och massiv marockansk demografisk ingenjörskonst accepteras. Den har lett till att den ursprungliga västsahariska befolkningen har blivit en minoritet i sitt eget land.

En överväldigande del av de ”konsulterade” intressenterna bestod av marockanska eller lokala representanter, som har ett direkt intresse av att bevara status quo.

En uppskattning visar att av 112 intressenter, som Kommissionen säger sig ha konsulterat, har 94 vägrat delta eller inte bjudits in till sådana samtal.

Efter flera påstötningar från De gröna/EFA-parlamentariker var Kommissionen tvungen att medge att den inte förfogar över några som helst data om den nuvarande handeln med och från Västsahara.

En delegation från Utskottet för internationell handel (INTA), där jag själv ingick, besökte städerna Dakhla och Laayoune i september.

Själva programmet för besöket hade godkänts av marockanska myndigheter, som tillsammans med en stor grupp ”officiella journalister” följde med oss till varje möte.

Dessutom reste inte INTA-delegationen ut-

EU:s rykte och ett folks öde står på spel, säger Heidi Hautala inför EU-parlamentets omröstning om handelsavtalet. Foto: Nina Lindfors

anför den del som är ockuperad av Marocko.

Vi förstod dock att de marockanska myndigheterna är stenhårda, när det gäller intentionen att fortsätta märka produkter från Västsahara med Marocko, även om EU-domstolens dom tydligt slår fast att Västsahara och Ma-

rocko är ”två separata och tydliga territorier”.

Att detta stämde stod klart för mig, när jag bestämde mig för att ha ett möte med några västsahariska aktivister.

De marockanska myndigheterna använde sig av ett skolboksexempel på hur man trakasserar

människorättsförsvarare: Aktivisterna greps för att de inte hade haft bilbälten på sig.

Efter att ha diskuterat i timmar med en mycket stor grupp civilklädda poliser – definitivt fler än vad som behövdes för en mindre trafikförseelse – och efter att ha blivit tillsagd på ett ganska aggressivt sätt att jag inte skulle ha några möten utanför själva uppdraget, lyckades vi ge oss iväg och till slut ha vårt möte i gryningen.

Jag undrar hur trafikpolisen kunde ha så mycket information.

Västsaharierna, som vi träffade, berättade att deras dagliga liv är fullt av sådana händelser. De visade fler videinspelningar av en demonstration som hade ägt rum samma dag.

Några av demonstranterna hamnade på sjukhus på grund av polisbrutalitet. Allt detta hände alltså samtidigt som delegationen med EU-parlamentarikerna åt lyxmat hos de Marocko-installerade lokala myndigheterna. Där presenterades fantastiska utvecklingsprojekt som en välvillig marockansk administration förhandlat fram i ett nytt avtal.

En del i EU-parlamentet hävdar att ”vi ska inte motarbeta utveckling” i Västsahara och att om vi opponerar oss mot för det föreslagna avtalet skulle det skada befolkningen, eftersom avtalet innebär handel, jobb och inkomster.

Det här uttalandet bortser helt från fundamentala fakta: Det här avtalet skulle befästa Marockos illegala annektering av Västsahara och gå helt emot de FN-ledda fredssträngningarna, genom att dela Västsaharas territorium i två delar och stärka den ena parten i konflikten.

Vad finns det för anledning för Marocko att verkligen engagera sig i de FN-ledda fredssamtal som planeras till början av december, när de har EU:s välsignelse att fortsätta att strunta i internationell lag och när de är på väg att få fler fördelar av ett nytt handelsavtal med Bryssel?

Om EU-parlamentet godkänner detta avtal, kommer EU-domstolen säkerligen slå ned på det.

Vi måste stå fast vid den internationella lagens principer i stället för att underteckna avtal som helt klart går emot rättsstatsprincipen och det västsahariska folkets rätt att återföras och utöva sin rätt till självbestämmande. Vårt rykte och ett folks öde står på spel.

HEIDI HAUTALA,
FINSK EU-PARLEMENTARIKER (DE GRÖNA)
OCH VICE ORDFÖRANDE I EU-PARLEMENTET
Publicerad EU-Observatör 11/10
Översättning från engelska: Lena Thunberg

– Naturligtvis får jag problem när jag åker tillbaka. De spanar, torterar och hotar att döda folk, säger Ali.

”Vi ger inte upp!”

Jag träffar Ali Bouamoud på Afapredesas kontor i det västsahariska flyktinglägret Rabouni i februari 2018. Ali kom hit i oktober 2017 från den ockuperade delen av Västsahara. Han vill åka tillbaka men är inte rädd trots att hans berättelse kommer att publiceras. Han har varit i flyktinglägren, en frizon, flera gånger. Den här gången tränar han sig i mediakunskap bland vänner.

Västsaharier från den ockuperade delen av Västsahara som suttit fängslade, blivit misshandlade eller torterade får ingen medicinsk vård. Därför försöker många ta sig till flyktinglägren för att få hjälp där. Själva har Ali problem med svår psoriasis.

Helst vill han inte prata om sig själv utan om alla andra västsaharier, men det blir hans personliga historia jag tecknar ner, medan han berättar.

Ali växte upp i den ockuperade delen av Västsahara. Han deltog tidigt i fredliga protester, som sittdemonstrationer, mot den marockanska ockupationen.

2008, när han var 19 år och hade gått med i en studentorganisation greps han efter en sittdemonstration, där deltagarna krävde självbestämmande och självständighet för Västsahara.

Han dömdes till fyra års fängelse och tillbringade den tiden i tre olika fängelser; Inezgane, Ait Mellout och Tiznit i Marocko. Under fängelsetiden var de västsahariska politiska fångarna fräntagna de mest basala rättigheter; inga besök av familjen och ingen medicinsk behandling. Alla former av protester bestraffades med ”caju”; isoleringscell.

I september 2009 satt han 48 dagar i isoleringscell.

– Jag led verkligen. Det fanns inget ljus, inget fönster och sängen luktade illa. Fängelseledningen gör allt för att bryta ned oss och få oss att sluta protestera, berättar Ali.

Efter de fyra åren i fängelse hotas han och förföljs ständigt av polisen i den ockuperade delen av Västsahara.

Ali pratar helst om Gdeim Izik-fångarna som inte har slutat att protestera mot de orättvisa domarna; livstid eller 30, 20 års fängelse. De utsätts för ständiga kränkningar.

– Alla har suttit fängslade tidigare. De är kända politiska förespråkare mot ockupationen och det var därför de dömdes, säger Ali.

– Jag har svårt att prata om mina egna erfarenheter men det viktigaste är att vi tror på vår kamp. Marockanerna tror att vi ska sluta, när vi har blivit frigivna, men det gör vi inte.

– Är jag rädd? Nej, men naturligtvis får jag problem när jag åker tillbaka. De vet att jag är här. De undersöker, torterar och hotar att döda människor. Naturligtvis finns det folk som ger upp. Det är förstäligt.

2012 frigavs alltså Ali. Han fick naturligtvis inget jobb. De flesta västsaharier är arbetslösa och de tidigare dömda övervakas. Ali fortsatte protestera och greps igen.

Alis familj hjälper och stödjer honom men vad tänker han om framtiden?

– Vi kämpar för våra rättigheter här och andra kämpar för oss på andra ställen på olika sätt. Nu gäller det våra naturresurser och att alla fortsätter kämpa.

TEXT OCH FOTO: LENATHUNBERG

STÄM DEN DANSKA REGERINGEN!

– Vi förbereder en rättsprocess mot danska regeringen. De har ju inte följt EU-domstolens tre domar, att EU inte kan ha handelsavtal med Marocko som gäller Västsahara, eftersom Västsahara inte tillhör Marocko. Det borde ni i Sverige göra också mot er handelsminister! säger Morten Nielsen på Afrika Kontakts kontor i Köpenhamn i september.

– Fast Sverige var ju faktiskt det enda landet som åtminstone la ned sin röst, säger jag lite lamt.

– Ja men vad ska man göra med folk som bryter mot lagen? Ställa dem inför rätta förstås! Anledningen till att Danmark sa ja till förändringar i Associationsavtalet i juli mellan EU och Marocko ska enligt Morten Nielsen ha varit, att Danmark inte vill sticka handen i ett gettingbo, om man inte har något att vinna på det.

Morten Nielsen var 20 år när han började engagera sig i anti-apartheidrörelsen i Sydafrika. Men solidaritetsrörelsen på 70-talet var också stark för Chile, Palestina och många andra internationella konfliktområden.

Den icke-statliga danska organisationen Afrika Kontakt bildades 1978 och samarbetade med svenska ISAK (Isolera Sydafrikakommittén) och Afrikagrupperna. Man stödde förutom ANC i Sydafrika, bland annat Swapo i Namibia och Polisario i Västsahara. I dag är Polisario den enda befrielserörelse som man samarbetar med. I resten av det globala Syd är det sociala rörelser som Afrika Kontakt är partner med.

Morten Nielsen blev kvar i Afrika Kontakt och är sedan dess en verklig veteran bland fyra anställda, som arbetar halvtid. Dessutom finns tre praktikanter och en stor grupp framför allt yngre aktivister som arbetar helt ideellt längre eller kortare tid.

Organisationen bedriver idag projekt i partnerskap med gräsrotsrörelser i Sydafrika, Mozambique, Zimbabwe, Swaziland, Somaliland, Uganda och Västsahara. Projekten stöds av danska Danida, motsvarigheten till svenska Sida.

– Vi utarbetar strategier som fungerar här hos oss i Danmark. När det gällde Västsaha-

ra kunde vi ju inte använda det som var gångbart i lägren eller i Algeriet. Men Polisario skilde sig från flera andra rörelser. Det var en starkt politisk rörelse, de var inte många, men de hade haft lång tid på sig att utveckla rörelsen, de hade en klar analys – och de var eniga.

– Det var lättare att samarbeta med dem än med till exempel palestinierna. Jag skulle inte kunna tänka mig att bo med Hamas i Palestina, men med västsaharierna skulle jag gärna bo! De har demokratiska värderingar, är sekulära, har en sund demokratisk förståelse med fokus på kvinnor. Dessutom är marockaner välkomna att stanna i landet när det blir fritt.

– Polisario bedriver ingen etnisk kamp. Det är regimen, kungaväldet och det korrupta sys-

Genom de aktiva ungdomsförbunden och genom kontakter med politiker har Västsaharafrågan kommit upp ordentligt i folketinget.

temet, det odemokratiska styret i Marocko som de bekämpar – inte människorna.

– Marocko däremot bygger sin stat på nationalism, har ett stort inflytande på EU med stöd även från socialistpartierna i Frankrike och Spanien, säger Morten Nielsen.

Men det var egentligen först i början av 2000-talet som Västsahara kom med på tapet på riktigt.

– Polisario Fronts representant i Danmark Abba Malainin sökte kontakt med oss, berättar Morten. Vi började samarbeta och bildade en arbetsgrupp. Journalisten Ingrid Pedersen med flera hade varit i flyktinglägren.

– Vi bestämde att det var en politisk kamp vi skulle föra. Kultur, musik, sport och te fick andra ta hand om. Vår fokusgrupp för information var folketingsledamöter. Resultatet har blivit att danska politiker är väl insatta i Västsaharafrågan – men inte folk i allmänhet!

Precis som i Sverige är det svårt att få ge-

nomslag i media men Afrika Kontakt ger sig inte utan ringer tidningar och skickar ut pressmeddelanden.

– Utrikesdepartementet däremot tar gärna emot besök. Vi bjuder in och koordinerar västsahariska besök som sker i Bryssel eller med journalister som är insatta i Västsaharafrågan.

Västsaharafrågan är ju inte en vänsterfråga, påpekar Morten Nielsen. Därför har de inte heller haft problem att få ungdomsförbunden från ett flertal danska partier att engagera sig och samarbeta med Afrika Kontakt.

2015 tog ett enigt danskt folketing beslut att stödja västsahariernas rätt till självbestämmande och självständighet. Dessutom beslutades att inga exportkrediter ges till verksamhet i Västsahara. Inga råd till sådan verksamhet från offentliga myndigheter ges heller.

Afrika Kontakt samarbetar med det globala nätverket Western Sahara Resource Watch (wsrw) och har undersökt alla danska investeringar i den ockuperade delen av Västsahara, skickat brev med frågor och uppmaningar att upphöra med verksamheten där.

Det danska jätterederiet Maersk ska därför sluta med sina transporter av fosfat från Västsahara. Danska Siemens som tillverkar vindsnurror till vindkraftverk utanför Västsaharas ockuperade huvudstad El Aaiún däremot fortsätter. I rapporten Powering the Plunder beskrivs denna verksamhet.

Genom de aktiva ungdomsförbunden och genom kontakter med politiker har Västsaharafrågan kommit upp ordentligt i folketinget. Massor av frågor har ställts till utrikesministern.

Men Västsaharafrågan finns också på dagordningen inom näringslivet. Afrika Kontakt driver kampanjer där man pekar på företagens etiska principer: Name and shame!

En sådan kampanj riktades mot Dansk Vejsalt, ett företag som sålde vägsalt till bland annat danska kommuner. Problemet var nämligen att vägsaltet kom från ockuperade Västsahara. Afrika Kontakt ringde och skrev till kommunpolitiker och sedan kommunledningar och kontaktade lokalpressen. Resultatet blev att Dansk Vejsalt tvingades stoppa saltinköpen från Västsahara.

Danska folketingsledamöter och danskt näringsliv är fokusgrupper för Afrika Kontakts politiska Västsaharaarbete, berättar Morten Nielsen.

– Och vi håller ögonen på dem! säger Morten. Pensionsfonderna har också granskats av Afrika Kontakt. Hälften av dem har dragit sig ur bolag inom främst olja och gas som har verksamhet i ockuperade Västsahara. Det gäller bland annat Total, Siemens och Glencore. – Vi kontaktar också konsultfirmor till pensionsfonder och informerar dem.

Pensionsfonderna är känsliga för att bli anklagade för att bryta mot Global Compact, det vill säga ett ansvarsfullt företagande som bygger på mänskliga rättigheter.

Det finns också ett samarbete med folk på plats i Västsahara som kan ta foton på till exempel danska fartyg.

Varje månad ger Afrika Kontakt ut ett digi-

talt nyhetsblad om Västsahara.

I organisationens lokaler pågår det intensiva aktiviteter när jag är där. En grupp unga människor, sitter runt ett bord och tränar på en intervju-, informationssituation. Det hela verkar mycket proffsigt.

TEXT OCH FOTO: LENATHUNBERG

”EU:s agerande är obegripligt”

– Jag förstår det inte. Hur kan EU agera mot sin egen domstol och gå Marockos ärenden? Vad kommer att hända nu? – Det ser ju svart ut, men det måste bli en lösning. Västsaharierna fortsätter att kämpa för sin rätt.

Frilansjournalisten Ingrid Pedersen är upprörd, när jag träffar henne i Köpenhamn i början av september. Hennes intresse för Västsaharafrågan började tidigt, när hon studerade till journalist.

I slutet av 70-talet var hon i New York och besökte FN:s avdelning för frivilligorganisationer. En representant för Kyrkornas världsråd frågade helt framt om två västsahariska delegater som skulle delta i FN:s Internationella Kvinnokonferens i Köpenhamn 1980 kunde få bo hos Ingrid. Javisst gick det bra.

Under en vecka bodde de två kvinnorna hos journaliststudenten Ingrid. Det blev många och långa samtal och intresset för Västsahara var väckt.

1982 valde Ingrid att göra sitt examensarbete om Västsaharakonflikten och reste tillsammans med en studentkamrat till flyktinglägren efter att ha haft kontakt med Polisariorepre-

sentanten Salek Seghair i Stockholm. Att resa till ockuperat område var helt omöjligt på den tiden. Resultatet av resan blev ett informationsmaterial med bilder och ljud och en rad artiklar.

– Det var svårt att följa med vad som hände då. Nu med internet är ju allt lättare, säger Ingrid.

Men via en bekant som arbetade inom EU i ett Västsaharanätverk i Bryssel kunde hon följa händelseutvecklingen. 2001 var det ett EU-toppmöte i Köpenhamn. I samband med det öppnade Polisario ett litet kontor i Danmark. Sidi Omar var den första representanten.

– Vi träffades ofta, en superintelligent per-

”Att MINURSO-chefen Mosgaard tog ned den marockanska flaggan var ett fantastiskt genombrott och många trodde nog att det skulle bli en förändring. Så blev det ju tyvärr inte.”

son, som sedan gick vidare till London och senare till Addis Abeba.

Efter 7 år efterträddes han av Abba Malainin, som dessutom lärde känna organisationen Afrika Kontakt.

– Det var jättebra. Vi var ju bara några stycken som bildat en liten Västsaharakommitté och bland annat tagit emot västsahariska ungdomar på sommarbesök hos Emmaus Björkå i Sverige. Nu fanns det i stället en organisation med erfarenhet av antiapartheidarbetet för Sydafrika som kunde stötta Polisario-representanten. Det blev ett genombrott. Afrika Kontakt hade expertis, erfarenhet och resurser.

Ingrid jobbade nu som frilansjournalist och försökte, när det gick, att hitta någon vinkel att skriva om Västsahara. Ett sådant tillfälle gavs när generalen Kurt Mosgaard blev utnämnd till chef för den militära delen av MINURSO. Det var den högsta militärpost som någon dansk haft i FN. Han blev också rikskänd, när han 2006 tog ned Marockos flagga från FN-styrkans högkvarter i Västsaharas ockuperade huvudstad El Aaiún.

– Kurt Mosgaard tar inte ställning i konflikten men stod modigt upp för att FN ska vara opartiskt.

Det höll på att kosta honom jobbet. Marockos högsta ledning var ursinnig och hotade att kasta ut honom. Så skedde dock inte. Kurt Mosgaard blev kvar som chef och stannade tiden ut till 2007.

Ingrid Pedersen passade på att besöka den ockuperade delen medan Kurt Mosgaard arbetade för MINURSO.

– Kvällen innan jag skulle åka, ringde marockanska ambassaden och meddelade att jag inte fick något visum. Men jag hade redan köpt biljetter via Las Palmas och bestämde mig för att resa i alla fall. Det gick bra! Jag blev hämtad av Kurt Mosgaards assistent och fick under några dagar följa honom till olika FN-förläggningar i området. Kanske var det detta som gjorde att jag ändå släpptes in.

– De sista dagarna av min vistelse träffade jag västsaharier. Vi hade fått kontakt via falska namn och e-postadresser. Västsaharierna var rädda. Jag hämtades i bil i smyg. Vi var ju naturligtvis övervakade, men jag trodde inte att Marocko skulle ge sig på en utländsk journalist. Men vad skulle hända med västsaharierna? De var verkligen modiga och samtidigt tacksamma över att någon kom för att lyssna och rapportera.

Journalisten Ingrid Pedersen har följt Västsaharafrågan sedan 1982, men det är svårt att få in artiklar i etablerade media, säger hon.

Ingrid menar att situationen ändå har blivit lite bättre efter fredsplanen och eldupphör 1991.

– Tidigare tog man mer eller mindre livet av aktivisterna. Förtrycket fortsätter idag men har en annan form. Aktivisterna utsätts för brutalitet och hot men döms till långa fängelsestraff i stället för att i princip bli ihjälslagna.

– Att MINURSO-chefen Mosgaard tog ned den marockanska flaggan var ett fantastiskt genombrott och många trodde nog att det skulle bli en förändring. Så blev det ju tyvärr inte.

Men Kurt Mosgaard har som pensionär fort-

satt att engagera sig för Västsahara, ställer upp för pressen och deltar på möten.

Ingrid har besökt flyktinglägren fem gånger och tog sig 2014 in i ockuperat område igen tillsammans med en annan journalist. Då hade västsaharierna bestämt sig för att öppna demonstrationer fredligt på gatorna – trots hot och övergrepp. De två danskarna var övervakade hela tiden men fick vid hemkomsten flera artiklar publicerade.

– Men det är mycket svårt att få skriva i etablerad media om Västsahara.

2017 reste Ingrid tillsammans med sin man till den ockuperade delen med flyg via Las Palmas. Det var inga problem vid ankomsten, trots att hon hade räknat med att de kanske inte skulle bli insläppta. De tog sig till ett hotell och sedan med taxi till en västsaharisk familj. En civilklädd polis på motorcykel och en bil följde efter dem. En demonstration skulle äga rum med anledning av en ny rättsprocess mot ”Gdeim Izikfångarna”, 22 västsaharier som dömt till 25, 30 år eller livstids fängelse för mord efter uttalanden under tortyr. Ingrid, hennes man och en västsahariska gav sig av för att titta på demonstrationen. Det var fullt med civilklädda poliser överallt. De tre blev fotograferade och filmade. I smyg försökte Ingrid filma några poliser men omringades omedelbart av civilklädda poliser som bad att få se passen – och stoppade dem sedan i fickan. Likadant gjorde de med kameran.

Den västsahariska kvinnan, som tidigare varit fängslad och torterad protesterade och sa till poliserna: ”Jag är människorättsaktivist och jag träffar vem jag vill.”

– Dessa människor är så modiga, de löper stor risk att gå ut på gatorna och ropa slagord och träffa utlänningar, men samtidigt säger de att det är viktigt att politiker, journalister och aktivister kommer dit så att konflikten inte blir glömd och så att Marockos övergrepp dokumenteras, säger Ingrid.

– En polis körde oss tillbaka till hotellet medan de andra försvann med passen och kameran. ”Är det normalt att prata med lokalbefolkning när man är turist?” ”Är separatism tillåtet i ert land?” ”Vi gör det här för att skydda er”, sa polisen. Vi fick aldrig veta vem vi skulle skyddas mot men vi skulle nu köras till Agadir, deporteras alltså. Det hade vi inte räknat med. Våra biljetter gällde ju Las Palmas. På väg in i hotellet, som nu var blockerat av polisbilar, råkade en rysk FN-tjänsteman, som vi kände igen, passera. Vi bad honom agera, väl medvetna om att MINURSO inte har något mandat för mänskliga rättigheter. Men han ringde i alla fall FN:s säkerhetsavdelning för att fråga vad han kunde göra. Inget. Det beklagade han.

– Vi hade bara varit några timmar i ockuperade Västsahara och nu skulle vi köras till Agadir, 60 mil bort. Vi fick ingen förklaring till varför vi deporterades, bara att det var för vår säkerhet och att det inte var normalt för turister att prata med lokalbefolkning.

– Det centrala i den här berättelsen är inte behandlingen av oss utan att det är totalt oacceptabelt att invånarna i det ockuperade landet inte har tillåtelse att tala med internationell press, politiker och andra som besöker deras land. De kan inte berätta om tortyren, övergreppen och fängslanden när de fredligt protesterar mot Marockos ockupation, säger journalisten Ingrid Pedersen, som har varit på väg att skriva en bok om Västsahara men som hittills inte hunnit på grund av allt annat jobb.

LENATHUNBERG

Julklapstips: Att svika ett folk

Stormaktspel, svek och en svensk utrikespolitik som ger eko över Saharas sanddynner....

Vad är det som gör att ett helt folk gång på gång offras för realpolitiken?

Myteri förlag erbjuder Tidskriften Västsaharas läsare ett specialerbjudande! För 149:- (ord. Pris 199:-) kan du köpa Anna Roxvall och Johan Perssons nya bok **Västsahara inifrån: Att svika ett folk**. Beställ på västsaharainifrån.se och fyll i med rabattkoden VASTSAHARA i kassan.

Glöm inte: Facebook!

På Tidskriften Västsaharas facebook www.facebook.com/tidskriftenvastсахара kan du också följa vad som händer på Västsaharafronten. Där delas artiklar och nyheter på engelska och svenska.

Där annonseras också evenemang och annat som händer runt om i Sverige, när det gäller Västsahara.

Om du går in på tidskriftens facebook och "gillar" den, kan du också hålla dig uppdaterad om vad som händer.

Svensk militär i Minurso

Läs om det svenska deltagandet i Minurso i Tidskriften Västsaharas första digitala nyhetsbrev i januari.

2017 deltog Sverige i den högsta ledningen i den militära delen av FN-styrkan vid högkvarteret i den ockuperade delen av Västsahara. 2018 och 2019 deltar Sverige med två militärobservatörer. 2007 och 2008 deltog Sverige i FN-styrkan med civilpolis och minröjare. Det tog alltså 10 år innan Sverige fick delta igen.

Glöm inte att prenumerera på nyhetsbrevet: www.vastsahara.net

Glöm inte: Nyhetsbrev!

Detta är sista numret av papperstidskriften, men du kan prenumerera gratis på våra nyheter och artiklar via ett digitalt nyhetsbrev, som ska börja komma ut minst 4 gånger per år. Gå in på Tidskriften Västsaharas hemsida www.vastsahara.net och fyll i din mejladress.

På vår hemsida lägger vi kontinuerligt upp nyheter och artiklar. Där kan du hålla dig uppdaterad. På hemsidan finns dessutom alla våra tidigare nummer av tidskriften från 2014, sökbara teman, bakgrundsinformation etc.

De afrikanska befrielse-rörelsernas äkta vän

– Om ingen gör något nu, så finns det ingen framtid för Västsahara! Det sa Sören Lindh uppmanande när han firades på sin 80-årsdag i Solidaritetshuset i Stockholm.

Själv har han framför allt stått i förgrunden för det svenska anti-apartheidarbetet i Sydafrika, Isolera Sydafrikakommittén (ISAK).

På äldre dagar startade han VästsaharaAktionen, ett nätverk för alla svenska organisationer som arbetar för Västsaharas sak. Tanken var att detta nätverk skulle fungera som ett paraply i likhet med ISAK. Via hemsidan www.vastsaharaaktionen.se fick cirka 300 aktörer ständig information.

När kroppen sviktade, sviktade också hemsidan. Den finns kvar men uppdateras inte. Men Sörens engagemang i Västsaharafrågan sviktat inte. I födelsedagspresent önskade han sig en insamling till Afrikagruppernas arbete för Västsahara.

– FN är svagt som inte ens kan genomföra det man skrivit i sina egna dokument. Därför måste man mobilisera alla läskunniga krafter

som finns. Orättvisorna mot Västsahara måste bekämpas. Vi har rätt! Det ska vi visa dem!

– Nu gäller det att mobilisera, att knyta experter som till exempel kan folkrätt till sig. Västsahara ska lämnas tillbaka till västsaharierna!

Vem lever då upp till Sörens ambitionsnivå?

– Det finns en grupp idag som borde få världsmästerskap i litenhet och dubbelt världsmästerskap i effektivitet: Nätverket Western Sahara Resource Watch (www.wsrw.org), säger Sören.

– Med hjälp av experter öser de ut tung in-

Sören – solidaristen

Under sitt tal på sin 80-årsdag sade Sören Lindh att det är mottagaren som ska bestämma biståndet, inte givaren. Det fick mig att komma ihåg en insats av Sören.

Jag hade varit i lägren och fått listor från vuxna på böcker de ville ha på arabiska. Kvinnolitteratur, science fiction, Harry Potter, böcker om barnuppfostran, om Nelson Mandela... Pengar fanns men var skulle jag hitta de här böckerna i Sverige? Jag fick hjälp att hitta fyra olika stäl-

formation om rovjakten på Västsaharas råvaror; fisk, fosfat och grönsaker.

WSRW är ett internationellt nätverk som kartlägger och aktivt söker upp och informerar företag med verksamhet i den ockuperade delen av Västsahara. De sprider information på sin hemsida www.wsrw.net på engelska, spanska, tyska, franska och arabiska. Deras arbete har bland annat lett till avinvesteringar i ett stort antal företag med sådan verksamhet. En del företag har också lämnat Västsahara, främst företag engagerade i fosfathandel och prospektering efter olja.

Sara Eyckmans från WSRW kom ända från Bryssel för att fira Sören i Stockholm i oktober.

TEXT OCH FOTO: LENATHUNBERG

len i Stockholm som sålde böcker på arabiska, det blev fyra stora lådor som fanns på fyra olika ställen. Hur skulle jag få lådorna till Emmaus?

Då ringde jag den envetne solidaristen Sören Lindh. "Klart jag ställer upp" sade han. Sören var märkt av sin reumatism men behövde ännu inte rullstol. Och han hade bil. Sören körde runt och hämtade alla böckerna som i dag berikar flyktningarnas liv i lägren. Tack Sören. MONICA ZAK

EU:s trovärdighet skadas

Situationen för västsaharierna har länge stått still. Ockupationen fortgår, det har nu gått 40 år sedan den inleddes. FN-processen har hittills inte rört sig. Västsaharierna har ännu inte fått utöva sin rätt till självbestämmande, utan får leva sina liv i flyktingläger i öknen, många gånger under svåra förhållanden med brist på mediciner, näringsfattig mat och med en frustration över att situationen inte förändras.

Denna status quo har fungerat bra för Marocko. Det naturresursrika Västsahara har utan större problem kunnat inkluderas i både fiskeavtal och handelsavtal mellan EU och Marocko.

Något som skakade om situationen var när EU:s egen domstol satte ner foten. Först genom ett domslut i december 2016 som sade att handelsavtalet EU-Marocko inte kan inkludera det separata territoriet Västsahara, om det inte finns samtycke från Västsaharas folk. Sedan en liknande dom i februari i år som sa samma sak om fiskeavtalet.

I Europaparlamentet har vi på nära håll följt efterspelet till de två domsluten, och nu ska vi snart ta ställning till ett nytt handelsavtal mellan EU och Marocko. Det handlar om ett tilläggsavtal till avtalet som EU-domstolen dömde ut år 2016, och det innebär att varor från det ockuperade Västsahara åter kan ges bättre handelsvillkor i handeln med EU. EU:s medlemsstater godkände det nya avtalet redan i somras. Det var bara Sverige som inte ställde sig bakom det.

EU-kommissionen, som förhandlade fram avtalet, har haft ett väldigt beklämmande sätt att prata om det. De betonar att problemet är att produkter från Västsahara missgynnas efter domslutet. De pratar mindre om hur det egentligen ligger till med samtycket från det västsahariska folket, något som ju EU-dom-

stolen krävt för att ett avtal ska vara lagligt. De pratar mindre om att det hela egentligen handlar om att EU inte vill uppröra Marocko – ett nyckelland för EU vad gäller migration.

Läget i Europaparlamentet är också beklämmande. Många parlamentariker verkar värdera relationen till Marocko högre än vårt jobb att värna rättsstatens principer och mänskliga rättigheter. Många använder rent koloniala argument som hur fint det ockuperade området håller på att bli, tack vare Marocko och de som flyttar in.

Jag anser att det nya handelsavtalet är förkastligt. EU-domstolen sade att samtycke från Västsaharas folk krävs för att Västsahara ska inkluderas i ett avtal mellan EU och Marocko. Samtycke finns definitivt inte från Polisario som, enligt FN och Afrikanska Unionen, är representanten för Västsaharas folk. Västsahariska civilsam-

hällesgrupper är också negativa. Vidare gäller handelsavtalet inte de befriade delarna av Västsahara, endast delarna under marockansk ockupation tjänar på det. Ytterligare en absurditet i sammanhanget är att det knappt finns någon statistik över handeln som avtalet skulle gälla.

Att godkänna avtalet, när det inte är klargjort att Västsaharas folk gett sitt samtycke, skulle inte bara skada EU:s trovärdighet som bärare av rättsstatens principer. Det skulle kunna tolkas som ett ställningstagande för Marockos sida i konflikten, och därmed hålla tillbaka FN-processen.

Mer än att protestera mot det dåliga avtalet vill jag göra allt för att EU ska tydliggöra att status quo inte kan fortsätta, utan att Marocko faktiskt måste engagera sig i FN-processen för en lösning.

JYTTE GUTELAND, (S).
ORDFÖRANDE I EUROPAPARLAMENTETS
INTERGRUPP FÖR VÄSTSAHARA.

DET HÄR ÄR DET SISTA NUMRET AV **VÄSTSAHARA** SOM PAPPERS- TIDSKRIFT

2019 övergår vi till att bli en digital tidskrift med ständigt uppdaterade nyheter. På hemsidan **vastsahara.net** kan du anmäla dig för att få ett nyhetsbrev gratis. Vill du ändå stödja tidskriften, så är pg-numret **20 40 03-8**. Märk betalningen: **Tidskriften.**

